ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಖರ್ಚು ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಹಾಗೆ ಅನುಕೂಲತೆಗಳೂ ಆಗುತ್ತಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪಿ. ರಾಜಣ್ಣ.—ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟೇ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ಸೂಪರ್‌ವಿಷನ್ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಆಟಪಾಟಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರಲ್ಲಿ ಅನ್‌ರೆಸ್ಟ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷೋಭೆ ಉಂಟಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅದು ಒಂದೇ ಕಾರಣವಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳು ಇವೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಆಟಪಾಟಗಳಿಗೆ, ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಏನು ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪಿ. ರಾಜಣ್ಣ.—ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಣ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಎರಡು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳ ಪೋಸ್ಟ್ ಅನ್ನು ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅನ್‌ರೆಸ್ಟ್ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಿಲ್ಲ.

Housing Problem of Teachers

172. Sri KESHAVA RAO NITTURKAR (Teachers' Constituency).

Will the Minister for Education be pleased to state:—

(*a*) whether there is any effective solution under the consideration of Government for solving housing problem of Teachers in Rural areas ;

(*b*) if so, the financial implications thereof ?

Sri N. M. KOTRABASAIAH SOGI (Deputy Minister for Education).—

(*a*) No.

(*b*) Does not arise.

Sri KESHAVRAO NITTURKAR.—Is it not the duty of the Government to provide ordinary normal shelter for teachers required to serve in rural areas if they are to work satisfactorily ?

†Sri N. M. KOTRABASIAH SOGI.— I fully agree with the hon. Member. But the pity is that we have not yet been able to provide sufficient buildings for schools in the rural areas.

Sri KESHAVRAO NITTURKAR.—Is the Government aware as there are no proper shelters many teachers are put to great inconveniences and thereby the education of students has suffered ?

Sri N. M. KOTRABASAIAH SOGI.—I do not fully agree with the hon. Member. For all Government servants there is the problem of accommodation. But education has not suffered due to non-availability of accommodation to teachers in their working places, and it has not inconvenienced the teachers to any extent. But I quite sympathise with the hon. Member who is so much interested in providing shelters to the teachers.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪಿ. ರಾಜಣ್ಣ.—ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ಶಾಲೆಗಳು ಇರುವಲ್ಲಯೇ ವಾಸ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಆರ್ಡರ್ ಸಹ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ರುಗಳು ಸೈಕಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 10-12 ಮೈಲುಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಶಾಲೆಗಳು ಇರುವಲ್ಲಯೇ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಇರಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಆಜ್ಞೆ ಇದೆ. ಅನಾನುಕೂಲತೆ ಇರುವವರು ಬೇರೆ ಊರುಗಳಿಂದ ಬರು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ಬೇರೆ ಊರುಗಳಿಂದ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಬಂದು ಪಾಠ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲ, ಬೇರೆ ಕಾರಣಗಳು ಇರಬಹುದು. ಎಲ್ಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೂ ಸಹ ಒಂದೇ ನಲ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವಷ್ಟು ಸರ್ಕಾರ ಶ್ರೀಮಂತವಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಇದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದು ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹೊರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳ ಲ್ಲಿಯೂ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ಶಾಲೆ ಗಳಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು, ಮತ್ತು ಸಂಸಾರ ಹೂಡಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಕಟ್ಟೀಮನಿ.—ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ನೌಕರರಿಗೆ ಮತ್ತು ಲೋಕೋಪ ಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ ನೌಕರರಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವಾಗ ಇವರಿಗೇಕೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ? ಇವರೇನು ಸವತಿ ಮಕ್ಕಳೇ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಾಹಿತಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ನೌಕರರಾಗಲೀ, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ನೌಕರರಾಗಲೀ, ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ಗೆ 10—20 ಮಂದಿ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ಗೆ ಸಾವಿರಗಟ್ಟಲೆ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೂ 3 ರಿಂದ 5 ಜನದವರೆಗೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೂ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

Sri KESHAVARAO NITTURKAR.—Will the Government make it an obligatory duty upon the local authorities to provide at least tolerable hutments to teachers serving in rural areas ?

Sri N. M. KOTRABASAIAH SOGI.—We have been requesting the local bodies and they are also trying to provide some accommodation or residential facilities for teachers on rental basis and in this regard I may tell the hon. Member that we have been trying to provide accommodation for lady teachers and we have constructed quarters also in some rural areas for providing accommodation to lady teachers.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಚನ್ನಪ್ಪ.—ಎಲ್ಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೂ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಅಂತಹ ಅಂದಾಜೇನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಮನೆಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೌಸ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಲೋನ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹೌಸ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಯಿಂದ ಸಾಲ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಮತ್ತು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಯಮ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಚನ್ನಪ್ಪ.—ಸ್ಕೂಲ್ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವಾಗ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳ ವಾಸಕ್ಕೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಯಮ ಇದೆ ಅಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪಿ. ರಾಜಣ್ಣ.—ಮೊದಲು ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಂದ 5 ರಿಂದ 1 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್‌ವರೆಗೆ ಬಾಡಿಗೆ ವಸೂಲ ಅದರಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಯಾರಿಗೂ ಉಚಿತವಾಗಿ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಚಾರ್ಜ್ ಪರ್‌ಸೆಂಟೇಜನ್ನು ಬಾಡಿಗೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪಿ. ರಾಜಣ್ಣ.—ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸ್ಕೀಮ್ ಪ್ರಕಾರ ಉಚಿತವಾಗಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಟ್ಟಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲ. ಹತ್ತನೇ ಒಂದು ಭಾಗದ ರೆಂಟ್ ಮೇಲೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಯಮ ಇದೆ.

Sri KESHAVRAO NITTURKAR.—May I know why the Government should not advance loans to the Local Authorities to enable them to construct small quarters to the Teachers ?

Sri N. M. KOTRABASAIAH SOGI.—It is for the Local Bodies to provide such facilities. We are not coming into the picture. We have requested the n to provide such facilities.

Sri KESHAVA RAO NITTURKAR.—House rent allowance is permitted in certain areas. But in rural areas, the house rent allowance is not being given to teachers and all other Government officials. Is it not discriminatory that no house rent allowance is allowed to these people in the rural areas ?

Sri N. M. KOTRABASAIAH SOGI.—The House rent allowance is being provided to every Government servant in the rural areas.

Issue of Arrack in bulk quantity to vendors

193. **Sri K. T. SHAMAIAH GOWDA** (Local Authorities' Constituency).—

Will the Minister for Finance, Planning and Youth Welfare be pleased to state :—

(*a*) the rules prescribed for issue of Arrack to the Vendors from the Bonded depot ;